

VLEESVEE VRAAGT TOTAALANPAK

Tijdens een studiedag voor vleesveehouders over vruchtbaarheid en kalveropfok, georganiseerd door Hendrix-Haeck, gaf men veel praktische tips voor de aanpak op bedrijfsniveau. – *Luc Van Dijck*

De rentabiliteit van de vleesveehouder hangt grotendeels af van het aantal dieren dat hij jaarlijks kan verkopen als vleesstier of als reforme koe. In de praktijk zien we grote verschillen in het bedrijfsresultaat tussen zoogkoeienbedrijven. Het resultaat wordt in belangrijke mate bepaald door 3 elementen: vruchtbaarheid, groei en uitval. Het 'Vital Concept' van Hendrix-Haeck speelt op deze elementen in. Het is gericht op het bevorderen van de vruchtbaarheid van koeien, de vitaliteit van pasgeboren kalveren en de groei van het jongvee.

Gezonde vruchtbare zoogkoeien

Koeien die in een goede conditie kalven, zullen snel weer tochtig worden. De laatste 2 maanden van de dracht moet de koe goed gevoed worden, zodat ze veel weerstand opbouwt en een vitaal kalf ter wereld zal brengen. De conditie van de koe en de status inzake mineralen en sporenelementen spelen ook een belangrijke rol wat de vruchtbaarheid betreft. Vanaf 6 weken voor de kalving hebben koeien extra energie nodig. Voor koeien die zogen geldt dit ook nog in de periode nadien. Het rantsoen zou een energetische waarde van 950 VEM per kg droge stof (DS) moeten hebben, maar dat biedt praktisch geen enkel zoogkoeienrantsoen. Koeien die afmageren, worden moeilijker bronstig. Tekorten aan mineralen en sporenelementen kunnen de oorzaak zijn van baarmoederontstekingen, abortus, slechte bronst en verlate conceptie. Hendrix-Haeck werkte mee aan een onderzoek naar de tekorten van zoogkoeien. "Uit bloedanalyses bij zoogkoeien op 178 bedrijven bleek dat er heel wat tekorten bestaan op het vlak van mineralen- en sporenvoorziening", vertelt Raf Hulsbosch, vleesveespecialist bij Hendrix-Haeck. "Van de onderzochte dieren had 74% een tekort aan zink, 80% een tekort aan koper, 88% een tekort aan selenium en 93% een tekort aan jodium. Conclusie: minder dan 1 op 5 dieren haalt voldoende weerstand uit sporenelementen."

Om aan de specifieke behoeften en tekorten van drachtige zoogkoeien te voldoen, hebben zij kwalitatief kracht-

voeder nodig met hoogwaardige energie- en eiwitbronnen, specifieke mineralen en organisch gebonden spoorelementen.

.....
Een aangepaste voeding is nodig om groei te realiseren en om de weerstand tegen griep en schurft te verhogen.
.....

gezonde huisvesting. Ook de conditie van de zoogkoe speelt hierbij opnieuw een grote rol. Kalversterfte rond de geboorte is vaak terug te brengen naar de conditie van de koe: een koe die afkalft met te weinig conditie geeft 10% meer sterfte. Problemen hebben vaak te maken met een tekort aan sporen en mineralen. De oorzaak van zwakke kalveren die moeilijk drinken en van diarree kan te maken hebben met een seleniumtekort. Via de biest krijgen kalveren te weinig selenium van koeien met een tekort. Een goed biestmanagement helpt diarree en sterfte te voorko-

De conditie van de koe en de status inzake mineralen en sporenelementen spelen een belangrijke rol in de vruchtbaarheid.

Vitale kalveren

Iedere veehouder wil graag een probleemloze opfok: kalveren die goed opstarten, actieve kalveren die vlot drinken en goed groeien en een minimum aan uitval. Dat vraagt een consistente opfokstrategie die stoelt op goede managementvaardigheden, een aangepaste voeding en een

men. Ademhalingsproblemen kunnen te maken hebben met een tekort aan jodium en andere mineralen. Zoogkoeien hebben behoefte aan speciale mineralenkernen om deze tekorten op te vangen. Het is aanbevolen die aan de zoogkoeien te voeren gedurende 2 maanden voor het kalven.

Probleemloze groei

Het gewicht bepaalt wanneer een vaars voor het eerst tochtig wordt. Meten is weten. Ideaal is als vaarzen op 15 maanden een gewicht halen van 400 kg, waarna ze geïnsemineerd worden en op 24 maanden afkalven als vaars van 600 kg. Dat betekent een groei van 800 g per dag. Dat is goed mogelijk, maar het vraagt wel een consequente opvolging. De beste bedrijven halen een groei van bijna 900 g per dag. De minste bereiken een groei van amper 400 g per dag en in die gevallen weegt een vaars van 15 maanden amper 230 kg. Er is nog veel ruimte voor verbetering. Iedere veehouder moet zelf maar eens een 'gewetensonderzoek' doen en kijken wat hij kan verbeteren en waar hij groei kan winnen. "Laat iemand anders de dingen doen waar je zelf geen specialist in bent", is de goede raad van Raf Hulsbosch. "Wie rekent zijn rantsoen uit voor zijn jonge dieren? Wat is de kwaliteit van het gras? Voederen we de dieren bij op de weide of zien we er niet naar om? Wil je dat de vaarzen op tijd afkalven, dan is bijvoeding noodzakelijk. Met een topvoer en bijvoeding op de weide zullen de dieren beter groeien. De meerprijs voor dat

krachtvoer verdient de veehouder vanzelf terug omdat zijn vaars 4 maanden vroeger zal kunnen afkalven. Dat betekent 4 maanden minder mest, minder strokosten en 4 maanden vroeger een kalf. Er kan nog veel vooruitgang geboekt worden in de rantsoenen. Wie doet rantsoenberekening in functie van de behoefte van de dieren? Hoe moet je een goed rantsoen berekenen volgens de voederwaarde van de gras- en maïskuil? Hoe kan je best de tekorten aanvullen? Weeg je de voedermiddelen af? Wat kost mijn rantsoen? Welke bijproducten kan je gebruiken? Door een beetje te schuiven met bijproducten of krachtvoer valt er nog winst te rapen."

Schurft en griep

Een ander aandachtspunt is schurft. Een vaars verliest 30 g groei per dag per percentage aangetast lichaamsoppervlakte. Een middelmatige infectie op 10% van het lichaam betekent dus een groeiverlies van 300 g per dag. Een vaars die tijdens de opfokperiode 6 maanden schurft heeft (180 dagen x 300 g) zal dus 54 kg minder wegen. Hoe kan je schurft het best tegengaan? Scheren en goed wassen, zijn

de beste preventie. Zo kan er geen stof en vocht aan de huid blijven plakken. Lijnschilfers in de voeding zijn goed voor de vacht. Die wordt dan minder vatbaar voor schurft. Ook genoeg jodium, koper en zink hebben invloed op de kwaliteit van de vacht. In het gamma voeders van Hendrix-Haeck zit een vernieuwd voer met lijnschilfers, mineralen en sporenelementen dat de kwaliteit van de huid bevordert en dat goed is voor de preventie van schurft en griep. Ook griep heeft zijn weerslag op de groei. Vaccinatie, een goed stalklimaat met zuivere lucht, voldoende verversing, geen tocht en een juist management rond opstallen, zullen de griepvirussen minder kans geven. "Het zijn zo veel aandachtspunten die de meeste veehouders wel kennen, maar waartegen ze soms zondigen om allerlei redenen. Als we met al deze punten wat meer rekening houden, dan zullen we in de vleesveehouderij nog ver komen", zegt Raf Hulsbosch die met zijn echtgenote in het Brabantse Erps-Kwerps ook een witblauwvleesveebedrijf en kijkboerderij uitbaat. ■